

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE	ISCED 2
VYUČOVACÍ JAZYK	SLOVENSKÝ JAZYK
VZDELÁVACIA OBLASŤ	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
PREDMET	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
SKRATKA PREDMETU	SJL
ROČNÍK	DEVIATY
ČASOVÁ DOTÁCIA	5 HODÍN TÝŽDENNE 165 HODÍN ROČNE
MIESTO REALIZÁCIE	TRIEDA KNIŽNICA

ÚVOD

Vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Obsahuje charakteristiku a kompetencie, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa zložiek predmetu a jednotlivých predmetových kompetencií. Učiteľ môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale vytváral im primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – jazyková zložka – si zachoval tabuľkovú formu, ktorá sa delí podľa komunikačných jazykových kompetencií – čítanie s porozumením, písanie a hovorenie (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia).

Komunikačné jazykové kompetencie členia obsah učiva a výkon do uzavretých celkov na základe predmetových kompetencií. Kompetencie – čítanie s porozumením, písanie, hovorenie – je možné rozvíjať samostatne alebo ich vzájomne kombinovať. Postupnosť rozvíjania uvedených kompetencií je v právomoci učiteľa.

Vzdelávací štandard pre jazykovú zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** kontext, kľúčové kompetencie,
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie sú špecifické pre konkrétny predmet. Majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu tvoria **aplikačný kontext a kľúčové pojmy**.

Aplikačný kontext sa stal v inovovanom vzdelávacom štandarde dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria jednotlivé slohové útvary/žánre stanovené v obsahovom štandarde. V rámci **kompetencie čítanie s porozumením** predstavuje textová zložka priestor na analýzu, t. j. priestor na vyvodzovanie, utvrdzovanie jednotlivých pojmov a nadobúdanie predmetových kompetencií.

Pri **kompetenciách písanie a hovorenie** žiak deklaruje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie formou tvorby konkrétneho slohového útvaru/žánru. Jednotlivé slohové útvary/žánre tak predstavujú priestor, v ktorom žiak aplikuje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie z jednotlivých jazykových rovín a slohu.

Pojmy tvoria druhú časť obsahového štandardu. Ide o základné pojmy z oblasti jazykovedy, ktoré sú rozdelené do príslušných ročníkov a spojené s kontextom. V každom ročníku sú uvádzané len **pojmy**, ktoré sa v danom ročníku zavádzajú a obsahovo súvisia s predmetovou kompetenciou uvedenou v príslušnom riadku tabuľky. V niektorých ročníkoch nie je uvedený nový pojem, pretože príslušná kompetencia si nevyžaduje vyvodzovanie nového pojmu v danom ročníku, ale vyžaduje si naplnenie konkrétneho výkonu, ktorý je vymedzený kontextom.

- **Napríklad:** predmetová kompetencia **V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.**

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis atď.		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie atď.		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov 1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.	<u>Optimálny V.</u> Žiak 1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom vlastného textu a použiť ich. 1.2 si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte.	6. ročník: <u>Učiteľ naplňa stanovené výkony 1.1 a 1.2 bez zavádzania nových pojmov.</u> 7. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec

Výkon je definovaný dvoma úrovňami, a to optimálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou akceptovateľnou – dostatočný) úrovňou. Inštitucionálne (školskou inšpekciou, národnými testami a pod.) je merateľný na konci piateho, siedmeho a deviateho ročníka.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne operácie	Kompetencia: tvoriť, prijímať a spracovávať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konaní inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

Tabuľka 1 Komunikačné jazykové kompetencie ¹		
Čítanie s porozumením	Písanie	Hovorenie
Predmetové kompetencie		
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.
II. Pochopiť obsah textu.		II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.
III. Pochopiť kompozíciu textu.	II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.
	III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	IV. Štylizovať text.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	
	V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.
	VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	
	VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	

Inštrukcia

¹) Jednotlivé tabuľky jazykových komunikačných kompetencií (čítanie s porozumením, písanie, hovorenie) sú v dokumente zaradené pod sebou, čo však neznamená, že učiteľ je povinný preberať ich v tej postupnosti, ako ich udáva pedagogický dokument. V právomoci učiteľa je rozhodnúť o postupe preberania jednotlivých komunikačných jazykových kompetencií a ich nožnej kombinácii.

Tabuľka 2 Čítanie s porozumením	
I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby.	Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.
	Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.
II. Pochopiť obsah textu.	Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.
	Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.
	Overiť si význam slova.
	Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.
III. Pochopiť kompozíciu textu.	Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.
	Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.
	Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.
	Určiť syntaktické zloženie viet.
	Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.

Tabuľka 3 Písanie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.
	Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.
II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	Zostaviť osnovu, koncept.
	Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.
	Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.
	Prispôsobiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.
III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.
	Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.
	Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.
	Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.
V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.
	Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek.
	Vytvoriť graf a tabuľku.
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.
	Vytvoriť modifikovaný text.
VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.
	Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.
	Vytvoriť čistopis.
	Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.

Tabuľka 4	Hovorenie
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť.
	Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.
	Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie.
	Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.
	Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.
	Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu.
	Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.	Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
IV. Štylizovať text.	Utvoriť jednoduché vety a súvetia.
	Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov.
	Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.
	Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov.
	Rešpektovať jazykové pravidlá.
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.	Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.
	Využívať gestikuláciu a mimiku.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>I. Zameriť svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	<p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov daného ročníka a dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <hr/> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť výber na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.2 dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme.</p> <p>1.3 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov daného ročníka.</p>	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborný opis • úradný list • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: rozprávací, opisný, informačný, výkladový • výklad • úvaha • zvuková rovina jazyka • jazykoveda

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>II. Pochopiť obsah textu.</p> <ol style="list-style-type: none"> Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch. Overiť si význam slova. Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti. 	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v akomkoľvek texte, ktorý je primeraný úrovni daného ročníka, vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov, určiť ich v texte a posúdiť ich štylistický význam.</p> <p>2.2 dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický význam jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>3.1 dokáže vybrať vhodný jazykový slovník a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>Minimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>3.1 dokáže určiť neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p>	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba – systematizácia odborné slová náuka o významovej rovine jazyka

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie, prijať a spracovať informácie, formulovať svoj názor a argumentovať, regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>III. Pochopiť kompozíciu textu.</p> <p>1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>2. Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 rozlišuje jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní.</p> <p>1.2 rozlišuje jednotlivé časti tabuľky, dokáže ich pomenovať a chápe vzťahy medzi nimi.</p> <p>1.3 dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov.</p> <p>2.1 dokáže identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu.</p> <p>2.2 dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov.</p> <hr/> <p>Minimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa rozlíšiť pri čítaní jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>1.2 dokáže pomenovať niektoré časti tabuľky.</p> <p>1.3 dokáže s pomocou učiteľa na základe porovnania textov určiť spoločné a odlišné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných žánrov/útvarov.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa identifikovať úvod a rozuzlenie vo vnútornej kompozícii umeleckého textu.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa na základe porovnania textov určiť spoločné a odlišné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných žánrov/útvarov.</p>	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie, prijať a spracovať informácie, formulovať svoj názor a argumentovať, regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>IV. Pochopiť gramatickú formu textu.</p> <p>1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>2. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p>3. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p>	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôvodniť ich funkciu.</p> <p>2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta, jednoduché súvetie).</p> <p>3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>3.2 dokáže určiť podstatné mená, zámená, častice v rozsahu obsahového štandardu a svoje tvrdenie zdôvodniť.</p> <p>3.3 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu zámen a častíc v texte.</p> <hr/> <p>Minimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkcia.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>3.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p>	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • zápor v slovenčine • súdržnosť textu • jazykové štýly: náučný, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • morfológia/tvaroslovie • syntax/skladobná rovina jazyka

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. 1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu. 2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.	<u>Optimálny I.</u> Žiak 1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania. 2.1 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.	<u>9. ročník:</u> <ul style="list-style-type: none"> • odborný opis • úradný list • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: rozprávací, opisný, informačný, výkladový • výklad • úvaha
	<u>Minimálny I.</u> Žiak 1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania. 2.1 dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.	

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
II. Organizovať text z hľadiska kompozície. 1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu. 4. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.	<u>Optimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu. 2.2 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. 2.3 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 3.1 dokáže pri tvorbe umeleckého a vecného textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii. 4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov.	9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<u>Minimálny II.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového postupu. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. 2.3 dokáže reprodukovať definície daných pojmov. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.	

PÍSANIE		
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad</p> <p>KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém</p>		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.</p> <p>2. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p><u>Optimálny III.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie.</p> <p>2.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p>	<p><u>9. ročník:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • slovná zásoba – systematizácia • odborné slová • náuka o významovej rovine jazyka • národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<p><u>Minimálny III.</u></p> <p>Ziak</p> <p>1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu a nevhodne používa nespisovné slová.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>	

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia. 1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka. 2. Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.	<u>Optimálny IV.</u> Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 1.2 dokáže v jednoduchých vetách správne používať hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich funkciu. 1.3 dokáže správne tvoriť vety so záporom. 2.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 2.2 dokáže pri tvorbe jednoduchých súvetí správne používať hlavné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť funkciu. 2.3 dokáže v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu interpunkciu.	<u>9. ročník:</u> <ul style="list-style-type: none"> • súdržnosť textu • zápor v slovenčine • syntax/skladobná rovina
	<u>Minimálny IV.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa v jednoduchých vetách určiť významovú funkciu niektorých hlavných a vedľajších vetných členov. 1.3 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť vety so záporom. 2.1 dokáže tvoriť jednoduché súvetia, ktoré však obsahujú logické a pravopisné chyby.	

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov. 1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov. 2. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek. 3. Vytvoriť graf a tabuľku.	<u>Optimálny V.</u> Žiak 1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať a zaznamenať si informácie (fakty, slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich vo vlastnom texte. 2.1 dokáže vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich vo vlastnom texte. 3.1 dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf a tabuľku a použiť ich v texte.	9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<u>Minimálny V.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (fakty, slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich vo vlastnom texte. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať informácie v tabuľkách a niektoré z nich využiť vo vlastnom texte. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa z dostupných údajov a informácií vytvoriť tabuľku a použiť ju v texte.	
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého. 1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov. 2. Vytvoriť modifikovaný text.	<u>Optimálny VI.</u> Žiak 1.1 dokáže porovnať a odlišiť texty z hľadiska slohových útvarov/žánrov. 2.1 dokáže aplikovať vedomosti o jednotlivých žánroch/útvoroch pri transformácii z jedného žánru do druhého.	9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	<u>Minimálny VI.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa stanovených kritérií porovnať texty z hľadiska slohových útvarov/žánrov.	

PÍSANIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.</p> <p>1. <u>Skontrolovať</u> a <u>upraviť</u> text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.</p> <p>2. <u>Upraviť</u> text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov.</p> <p>3. <u>Vytvoriť</u> čistopis.</p> <p>4. <u>Skontrolovať</u> a <u>zhodnotiť</u> spolužiakov text.</p>	<p><u>Optimálny VII.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexicológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <p>2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálne nedostatky textu.</p> <p>2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá.</p> <p>3.1 dokáže vytvoriť čistopis.</p> <p>4.1 dokáže skontrolovať texty vytvorené niekým iným.</p> <p>4.2 dokáže spoločensky vhodným spôsobom zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť.</p> <p><u>Minimálny VII.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.</p>	<p><u>9. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • spojovník, pomlčka • interpunkčné znamienka • zápor v slovenčine • sudržnosť textu • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký <ul style="list-style-type: none"> • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • morfológia/ tvaroslovie • syntax/skladba

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon – Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka ZŠ.	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <ol style="list-style-type: none"> Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Optimálny I. Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. si dokáže samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. dokáže samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne. dokáže samostatne sformulovať súvislý a logicky usporiadaný text na danú tému. dokáže samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. dokáže v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. dokáže pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a dokáže použiť správne prostriedky. dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu. dokáže zhodnotiť prejav spolužiakov z hľadiska obsahu, jazykovej správnosti a spoločenského tónu a reagovať naň spoločensky vhodným spôsobom. <hr/> <p>Minimálny I. Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty. si dokáže vybrať jednu z ponúknutých tém. dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. dokáže podľa pokynov a s pomocou učiteľa sformulovať krátky text na danú tému. dokáže s pomocou učiteľa určiť vo vlastnom prejave nespisovné prostriedky a nahradiť ich spisovnými. dokáže začať a ukončiť komunikáciu v súlade s témou a rečníckym žánrom. dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu. dokáže spoločensky vhodne vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie. 	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> rétorika jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: rozprávací, výkladový, informačný, opisný výklad úvaha národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výt'ah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
II. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov. 1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.	Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov.	9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • slovná zásoba – systematizácia • odborné slová • náuka o významovej rovine jazyka • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia
	Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.	
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku. 1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov. 2. Rešpektovať jazykové pravidlá.	Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.	
	Minimálny III. Žiak 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.	

HOVORENIE

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný príhovor; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad; komunikačná situácia

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>IV. Štylizovať text.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utvoriť jednoduché vety a súvetia. 2. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. 3. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. 4. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. 5. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. 2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 2.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 4.1 dokáže vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu. 4.2 dokáže vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. 4.3 dokáže zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera. <p>Minimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia. 2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu syntaktickú a konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi. 2.2 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového postupu. 4.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. 	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • zápor v slovenčine • súdržnosť textu • jazykové štýly: náučný, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • morfológia/tvaroslovie • syntax/skladobná rovina jazyka

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výtah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.</p> <p>1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>2. Využívať gestikuláciu a mimiku.</p>	<p><u>Optimálny V.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať.</p> <p>1.2 dokáže funkčne využívať tempo reči vo výpovedi.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim.</p> <hr/> <p><u>Minimálny V.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže opraviť artikulačné chyby vo svojom prehovore.</p> <p>1.2 po usmernení učiteľom dokáže upraviť tempo reči.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže po upozornení učiteľom upraviť gestikuláciu a mimiku.</p>	<p><u>9. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rétorika

Literárna zložka

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a preniknúť do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu;
- hodnotenie textu.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – **literárna zložka** – si zachoval tabuľkovú formu. Inovovaná forma neobsahuje popis procesualnej stránky nadobúdania vzdelávacieho obsahu.

Vzdelávací štandard pre literárnu zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** kontext, kľúčové kompetencie;
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie nie sú charakteristické pre literárnu zložku predmetu, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa. **Predmetové kompetencie** majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu tvoria **kontext a pojmy**.

Kontext v inovovanom vzdelávacom štandarde sa stal dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria jednotlivé literárne žánre stanovené v obsahovom štandarde. Kontext predstavuje priestor pre rozvoj čitateľských a interpretačných kompetencií, ktoré sú spojené s osvojovaním si základných teoretických poznatkov o literatúre.

Pojmy predstavujú druhú časť obsahového štandardu. Ide o základné literárnovedné pojmy, ktoré sú rozdelené do príslušných ročníkov a spojené s kontextom. V každom ročníku sú uvádzané len **novozavedené pojmy**, ktoré obsahovo súvisia s predmetovými kompetenciami. V niektorých ročníkoch nie je

uvádzaný novozavedený pojem, pretože funkcia príslušnej kompetencie si nevyžaduje vyvodzovanie nového pojmu v danom ročníku, ale vyžaduje si naplnenie konkrétneho výkonu, ktorý je vymedzený kontextom, prípadne v konkrétnom ročníku daného dvojročného obdobia sa nové pojmy nezavádzajú z toho dôvodu, aby vznikol priestor na opakovanie už zavedených pojmov v textoch s analogickou štruktúrou.

Výkon je definovaný dvoma úrovňami, a to optimálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou akceptovateľnou – dostatočný) úrovňou. Inštitucionálne (školskou inšpekciou, národnými testami a pod.) je merateľný na konci piateho, siedmeho a deviateho ročníka.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne operácie	Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

POZNÁVACIE A ČITATELSKÉ KOMPETENCIE

1. Recitovať spamäti prozaické a básnické diela.
2. Nahlas a plynule čítať umelecký alebo náučný text.
3. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.
4. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.
5. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.
6. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
7. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
8. Usporiadať známe javy do tried.
9. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.
10. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.
11. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.
12. Transformovať literárny text.
13. Vytvoriť krátky umelecký alebo náučný text.
14. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
15. Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov.

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň, lyrika: lyrické dielo, ľúbostná lyrika, prírodná lyrika, spoločenská lyrika, reflexívna lyrika; modlitba		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Usporiadať známe javy do tried. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 7. Vytvoriť krátky umelecký text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. • dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. • dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. • dokáže určiť v texte básnickú otázku, metaforu a vytvoriť vlastné príklady. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <hr/> <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. • dokáže v texte, ktorý sa už stylisticky analyzoval, určiť básnickú otázku. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoločenská lyrika • reflexívna lyrika

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): epika: epické dielo; detektívny román; biografický román; dievčenský román; historický román; dobrodružný román, román vo forme denníka; vedecko-fantastická literatúra; literatúra faktu; populárno-vedecká literatúra		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Usporiadať známe javy do tried. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 7. Vytvoriť krátky umelecký text. 8. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. • dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. • dokáže určiť text ako aforizmus a svoje tvrdenie odôvodniť. • dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. • dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať v dramatizovanom čítaní. • dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. • dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície a uplatnené znaky vonkajšej kompozície. • dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. • dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy. • dokáže v známom literárnom texte určiť tému, zápletku, rozuzlenie a s pomocou učiteľa určiť v ňom štylistické prostriedky. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • epika: aforizmus • vonkajšia kompozícia literárneho diela

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): dráma: dramatické dielo; tragédia, komédia, činohra		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<p>1. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramtizovanom čítaní.</p> <p>2. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.</p> <p>3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.</p> <p>4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.</p> <p>5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.</p> <p>7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>8. Transformovať literárny text.</p>	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie dokáže podložiť argumentmi. dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický. dokáže vytvoriť krátky dramatický text. dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy a charakterizovať ich. dokáže s pomocou učiteľa transformovať dramatický literárny text na prozaický. dokáže v známom literárnom texte určiť tému, zápletku, rozuzlenie a s pomocou učiteľa určiť v ňom štylistické prostriedky. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> dráma: tragédia, komédia, činohra dejstvo

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

DIKTÁTY				PÍ SOMNÉ PRÁCE	
Ročník	Počet	Zameranie	Rozsah	Počet	Zameranie
5. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie zo 4. ročníka ✓ podstatné mená ✓ prídavné mená ✓ slovesá 	50 – 60 plnovýznamových slov	1	✓ rozprávanie s prvkami opisu
6. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 5. ročníka ✓ prídavné mená ✓ slovesné spôsoby ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka 	61 – 70 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ statický opis ✓ rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
7. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka ✓ cudzie slová ✓ číslovky ✓ záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka 	71 – 80 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ umelecký opis ✓ charakteristika osoby
8. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 7. ročníka ✓ podstatné mená mužského rodu: zvieracie ✓ neživotné zakončené na -r, -l ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka 	81 – 90 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ slávnostný prejav ✓ životopis
9. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka ✓ interpunkcia ✓ jednoduché súvetie ✓ záverečné opakovanie 5. – 9. ročníka 	91 – 100 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výklad ✓ úvaha

Slohové práce hodnotiť podľa týchto kritérií:**1. Vonkajšia forma (max. 4 body)**

Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.
Čistota textu	Bez škrtania. V čistopise žiaci nemajú škrtat', v nevyhnutnom prípade majú dať chybné napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.
Dodržiavanie okrajov	Dodržiavanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.
Dodržanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viac ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

2. Vnútna forma (max. 20 bodov)

Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy.
Vnútna stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápletky, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.

Nadväznosť a logickosť textu	Úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.
------------------------------	--

Jazyk (max. 4 body)	
Správne využitie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby sloviac, správne pádové koncovky a pod.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.
Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citosloviec. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.

Pravopis (max. 4 body)	
4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb
Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Napri.: <u>Ríchlý</u> chlapec mal <u>ríchlý</u> krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.	

Štýl (max. 4 body)	
Správna štylizácia viet	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika.
Pútavosť	Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Celkový dojem (max. 4 body)	
Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní.	
Práca by nemala obsahovať	Nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Hodnotiaca stupnica			
DIKÁTŤ		PÍ SOMNÉ PRÁ CE	
Známka	Chyby v diktáte	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov
Poznámka:			
<ul style="list-style-type: none"> • Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za 1 chybu. Napr.: <u>Ríchl</u>y chlapec mal <u>ríchl</u>y krok. = 1 chyba • Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb. 			

Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy
1. – 4. ročník gymnázií s osemročným vzdelávacím programom

Slovenský jazyk a literatúra

Časť: slovenský jazyk

Poznámka:

⊗ označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch. ✓ označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom ročníku.

☞ označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje. **Tučné písmo** – pojmy už boli zavedené na 1. stupni.

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje súbor *jazykovedných termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmto vzdelávacím štandardom musia byť **povinne zaradené** do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike.

Súbor jazykovedných termínov obsahuje aj všetky jazykovedné pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Tieto pojmy sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa základnej školy.

Zvuková rovina jazyka a pravopis	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
abeceda	☺	☺	☺	☺	☺
písmená: malé, veľké, písané, tlačené	☺	☺	☺	☺	☺
hlásky, slabiky, slová	☺	☺	☺	☺	☺
delenie hlások: samohlásky – spoluhlásky – dvojhásky	☺	☺	☺	☺	☺
samohlásky: krátke – dlhé	☺	☺	☺	☺	☺
spoluhlásky: tvrdé – mäkké	☺	☺	☺	☺	☺
dĺžeň, mäkčeň, vokáň	☺	☺	☺	☺	☺
bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka	☺	☺	☺	☺	☺
spojovník, pomlčka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
melódia vety (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia, želacia)	☺	☺	☺	☺	☺
pravopis	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
bodkočiarka	☺	☺	☺	☺	☺
úvodzovky	☺	☺	☺	☺	☺
priama reč, uvádzacia veta	☺	✓	☺	☺	☺
slabikotvorné hlásky -l, -ḷ, -r, -ṛ	☺	☺	☺	☺	☺
výslovnosť	☺	☺	☺	☺	☺
splývavá/viazaná výslovnosť	✓	☺	☺	☺	☺
výslovnosť a výskyt ä	☺	☺	☺	☺	☺
výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách	⊗	☺	✓	☺	☺
spodobovanie	☺	☺	☺	☺	☺
znelé – neznelé; znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky	✓	☺	☺	☺	☺
obojaké spoluhlásky	☺	☺	☺	☺	☺
vybrané slová	☺	☺	☺	☺	☺
rozdeľovanie slov na slabiky	☺	☺	☺	☺	☺
rozdeľovanie predponových slov	☺	☺	☺	☺	☺
slabičné a neslabičné predpony	☺	☺	☺	☺	☺
prestávka, sila hlasu, tempo	✓	☺	☺	☺	☺
hlavný slovný prízvuk	✓	☺	☺	☺	☺
dôraz	✓	☺	☺	☺	☺
vsuvka, oslovenie	⊗	⊗	⊗	✓	☺
prístavok	⊗	⊗	⊗	✓	☺
pravidlo o rytmickej krátení	☺	☺	☺	☺	☺
interpunkčné znamienka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Významová/lexikálna rovina	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
slovo					
slovná zásoba	✓				
spisovný jazyk – nárečia	✓				
spisovné slová – nespisovné slová	⊗	⊗	✓		
slangové slová	⊗	⊗	✓		
nárečové slová	⊗	⊗	✓		
neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová	⊗	✓			
domáce slová – slová cudzieho pôvodu	⊗	⊗	✓		
nové slová	⊗	⊗	✓		
zastarané slová, historizmy, archaizmy	⊗	⊗	✓		
odborné slová	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
jednovýznamové a viacvýznamové slová	✓				
synonymá					
antonymá					
slovníky					
pravopisný, synonymický					
výkladový, cudzích slov	⊗	✓			
frazologický					
tvorenie slov odvodzovaním	⊗	✓			
predpona					
prípona	⊗	✓			
slovotvorný základ	⊗	✓			
základové slovo	⊗	✓			
odvodené slovo		✓			
tvorenie slov	⊗	✓			
skladaním	⊗	✓			
zložené slová	⊗	✓			
spôsoby obohacovania slovnéj zásoby	⊗	⊗	⊗	✓	
tvorenie slov	⊗	⊗	⊗	✓	
preberanie slov	⊗	⊗	⊗	✓	
skratky	⊗	⊗	✓		
nepriame pomenovania (metafora)	⊗	⊗	⊗	✓	
jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)	⊗	⊗	⊗	✓	
ustálené slovné spojenie/frazeologizmus				✓	
príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnávanie	✓				
slovná zásoba – systematizácia	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
skloňovanie		☹	☹	☹	☹	☹
pád – pádové otázky		☹	☹	☹	☹	☹
podstatné mená		☹	✓	☹	☹	☹
	ohybný slovný druh	⊗	✓	☹	☹	☹
	všeobecné – vlastné	☹	☹	☹	☹	☹
	konkrétne – abstraktné	⊗	✓	☹	☹	☹
	životné – neživotné	✓	☹	☹	☹	☹
	rod	☹	☹	☹	☹	☹
	mužský, ženský, stredný	☹	☹	☹	☹	☹
	číslo	☹	☹	☹	☹	☹
	jednotné, množné	☹	☹	☹	☹	☹
	pád	☹	☹	☹	☹	☹
	nominatív, genitív, datív, akuzatív, lokál, inštrumentál	☹	☹	☹	☹	☹
	vokatív	⊗	✓	☹	☹	☹
	vzor	✓	☹	☹	☹	☹
	chlap, hrdina dub, stroj	✓	☹	☹	☹	☹
	žena, ulica, dlaň, kosť	✓	☹	☹	☹	☹
	mesto, srdce, vysvedčenie, dievča	✓	☹	☹	☹	☹
	pomnožné	⊗	⊗	✓	☹	☹
	rod pomnožných podstatných mien	⊗	⊗	✓	☹	☹
	podstatné mená mužského rodu	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	zvieracie	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	neživotné zakončené na -r, -l	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	cudzie nesklonné podstatné mená	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	skloňovanie podstatného mena pani	⊗	⊗	⊗	✓	☹
prídavné mená		✓	☹	☹	☹	☹
	ohybný slovný druh	✓	☹	☹	☹	☹
	akostné	✓	☹	☹	☹	☹
	stupňovanie	✓	☹	☹	☹	☹
	vzťahové	✓	☹	☹	☹	☹
	privlastňovacie	⊗	✓	☹	☹	☹
	privlastňovacie: druhové	⊗	✓	☹	☹	☹
	rod, číslo, pád	☹	☹	☹	☹	☹
	vzor	✓	☹	☹	☹	☹
	pekny, cudzi	✓	☹	☹	☹	☹
	pávi	⊗	✓	☹	☹	☹
	matkin, otcov	⊗	✓	☹	☹	☹

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
zámená		☹	☹	☹	✓	☹	
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	⊗	✓	☹	
	skloňovanie	⊗	✓	⊗	✓	☹	
	základný tvar	⊗	⊗	⊗	✓	☹	
	rod, číslo, pád	⊗	⊗	⊗	✓	☹	
	delenie zámen	☹	☹	☹	✓	☹	
	osobné – základné, privlastňovacie	☹	☹	☹	☹	☹	
	opytovacie	⊗	⊗	⊗	✓	☹	
	ukazovacie	⊗	⊗	⊗	✓	☹	
číslovky		☹	☹	✓	☹	☹	
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓	☹	☹	
	skloňovanie	⊗	⊗	✓	☹	☹	
	rod, číslo, pád	⊗	⊗	✓	☹	☹	
	delenie čísloviek	⊗	⊗	✓	☹	☹	
		určité	⊗	⊗	✓	☹	☹
		neurčité	⊗	⊗	✓	☹	☹
		základné	☹	☹	☹	☹	☹
		radové	☹	☹	☹	☹	☹
	násobné	⊗	⊗	✓	☹	☹	
slovesá		☹	✓	☹	☹	☹	
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓	☹	☹	
	tykanie/vykanie	☹	☹	☹	☹	☹	
	časovanie	☹	☹	☹	☹	☹	
	osoba 1., 2., 3.	☹	☹	☹	☹	☹	
	číslo	☹	☹	☹	☹	☹	
	čas	☹	☹	☹	☹	☹	
		minulý, prítomný, budúci	☹	☹	☹	☹	☹
	zvrtné, nezvrtné	⊗	✓	☹	☹	☹	
	neurčitok	☹	☹	☹	☹	☹	
	sloveso byť	☹	☹	☹	☹	☹	
	jednoduchý a zložený tvar	⊗	☹	✓	☹	☹	
	plnovýznamové – neplnovýznamové	⊗	✓	☹	☹	☹	
	spôsob	⊗	✓	☹	☹	☹	
		oznamovací, rozkazovací, podmieňovací	⊗	✓	☹	☹	☹
vid	⊗	⊗	✓	☹	☹		
	dokonavý, nedokonavý	⊗	⊗	✓	☹	☹	

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
príslovky		☹	✓	☹	☹	☹
	neohybný slovný druh	⊗	✓	☹	☹	☹
	druhy prísloviiek	⊗	✓	☹	☹	☹
	miesta, času, spôsobu, príčiny	⊗	✓	☹	☹	☹
	stupňovanie prísloviiek	⊗	✓	☹	☹	☹
predložky		☹	✓	☹	☹	☹
	neohybný slovný druh	⊗	✓	☹	☹	☹
	väzba s pádom	✓	☹	☹	☹	☹
	vokalizácia	⊗	✓	☹	☹	☹
spojky		⊗	⊗	✓	☹	☹
	neohybný slovný druh	⊗	⊗	✓	☹	☹
častice	neohybný slovný druh	⊗	⊗	⊗	✓	☹
citoslovčia		⊗	✓	☹	☹	☹
	neohybný slovný druh	⊗	✓	☹	☹	☹

Syntaktická/skladobná rovina	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
veta	☹	☹	☹	☹	☹
jednoduchá veta	☹	☹	☹	☹	☹
holá	⊗	⊗	✓	☹	☹
rozvitá	⊗	⊗	✓	☹	☹
rozvitá s viacnásobným vetným členom	⊗	⊗	✓	☹	☹
vety podľa obsahu	☹	☹	☹	☹	☹
oznamovacia	☹	☹	☹	☹	☹
opytovacia	☹	☹	☹	☹	☹
rozkazovacia	☹	☹	☹	☹	☹
želacia	☹	☹	☹	☹	☹
zvolacia	☹	☹	☹	☹	☹
slovosled	✓	☹	☹	☹	☹
hlavné vetné členy	⊗	✓	☹	☹	☹
podmet	⊗	✓	☹	☹	☹
vyjadrený	⊗	✓	☹	☹	☹
nevyjadrený	⊗	✓	☹	☹	☹
prísudok	⊗	✓	☹	☹	☹
slovesný	⊗	✓	☹	☹	☹
neslovesný; slovesno-menný	⊗	✓	☹	☹	☹
vetný základ	⊗	⊗	✓	☹	☹
vedľajšie vetné členy	⊗	⊗	✓	☹	☹
predmet	⊗	⊗	✓	☹	☹
príslovkové určenie	⊗	⊗	✓	☹	☹
miesta	⊗	⊗	✓	☹	☹
času	⊗	⊗	✓	☹	☹
spôsobu	⊗	⊗	✓	☹	☹
príčiny	⊗	⊗	✓	☹	☹
prívlastok	⊗	⊗	⊗	✓	☹
zhodný	⊗	⊗	⊗	✓	☹
nezhodný	⊗	⊗	⊗	✓	☹
prístavok	⊗	⊗	⊗	✓	☹
zhoda	⊗	✓	☹	☹	☹
vetné sklady	⊗	✓	☹	☹	☹
prísudzovací	⊗	✓	☹	☹	☹
jednočlenná veta	⊗	⊗	✓	☹	☹
slovesná	⊗	⊗	✓	☹	☹
neslovesná	⊗	⊗	✓	☹	☹
dvoječlenná	⊗	✓	☹	☹	☹
úplná	⊗	✓	☹	☹	☹
neúplná	⊗	✓	☹	☹	☹
jednoduché súvetie	⊗	⊗	⊗	✓	☹
zápor v slovenčine	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
súdržnosť textu	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
interpunkcia	⊗	⊗	⊗	✓	☹

Sloh	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
pozdrav	☺	☺	☺	☺	☺
oslovenie	☺	☺	☺	☺	☺
predstavenie sa	☺	☺	☺	☺	☺
privítanie	☺	☺	☺	☺	☺
rozlúčenie	☺	☺	☺	☺	☺
prosba/želanie	☺	☺	☺	☺	☺
pod'akovanie	☺	☺	☺	☺	☺
ospravedlnenie – ústne	☺	☺	☺	☺	☺
ospravedlnenie s vysvetlením	☺	☺	☺	☺	☺
vyjadriť súhlas/nesúhlas	☺	☺	☺	☺	☺
blahoželanie – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
adresa	☺	☺	☺	☺	☺
adresa odosielateľa	☺	☺	☺	☺	☺
adresát	☺	☺	☺	☺	☺
pohl'adnica	☺	☺	☺	☺	☺
súkromný list – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
tvorba otázok (žiadosť o informáciu)	☺	☺	☺	☺	☺
rozhovor	☺	☺	☺	☺	☺
začiatok a koniec telefonického rozhovoru	☺	☺	☺	☺	☺
osnova	☺	☺	☺	☺	☺
nápis	☺	☺	☺	☺	☺
nadpis	☺	☺	☺	☺	☺
odsek	☺	☺	☺	☺	☺
rozprávanie – ústne	☺	☺	☺	☺	☺
jednoduché rozprávanie – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
úvod, jadro, záver	☺	☺	☺	☺	☺
časová postupnosť v rozprávaní	☺	☺	☺	☺	☺
rozprávanie s prvkami opisu – ústne/písomne	✓	☺	☺	☺	☺
rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomne	⊗	✓	☺	☺	☺
vnútorná kompozícia	⊗	✓	☺	☺	☺
úvod	⊗	✓	☺	☺	☺
zápleтка	⊗	✓	☺	☺	☺
vyvrcholenie	⊗	✓	☺	☺	☺
obrat	⊗	✓	☺	☺	☺
rozuzlenie	⊗	✓	☺	☺	☺
opis – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
predmetu	☺	☺	☺	☺	☺
obrázka/ilustrácie	☺	☺	☺	☺	☺
osoby	☺	☺	☺	☺	☺
pracovného postupu	✓	☺	☺	☺	☺
statický opis	⊗	✓	☺	☺	☺
dynamický opis	⊗	✓	☺	☺	☺
umelecký opis	⊗	⊗	✓	☺	☺
odborný opis	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
charakteristika	⊗	✓	✓	☺	☺

Sloh	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
umelecký a vecný text	☺	☺	☺	☺	☺
krátke správy	☺	☺	☺	☺	☺
SMS, e-mail	☺	☺	☺	☺	☺
oznámenie	☺	☺	☺	☺	☺
správa	☺	☺	☺	☺	☺
pozvánka	☺	☺	☺	☺	☺
plagát	☺	☺	☺	☺	☺
vizitka	☺	☺	☺	☺	☺
kľúčové slová	☺	☺	☺	☺	☺
poznámky/konspekt	☺	☺	☺	☺	☺
výt'ah	⊗	⊗	⊗	✓	☺
koncept	☺	☺	☺	☺	☺
reprodukcia ústna	☺	☺	☺	☺	☺
inzerát	☺	☺	☺	☺	☺
reklama	☺	☺	☺	☺	☺
rétorika	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
artikulácia	⊗	⊗	✓	☺	☺
sila hlasu	⊗	⊗	✓	☺	☺
gestikulácia	⊗	✓	☺	☺	☺
mimika	⊗	✓	☺	☺	☺
postoj	⊗	✓	☺	☺	☺
cielený rozhovor (interview)	✓	☺	☺	☺	☺
hlavná myšlienka	✓	☺	☺	☺	☺
téma	✓	☺	☺	☺	☺
pointa	⊗	⊗	✓	☺	☺
prihláška	⊗	⊗	⊗	✓	☺
úradný list	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
úradný/štruktúrovaný životopis	⊗	⊗	⊗	✓	☺
slávnostný príhovor (prívet)	⊗	⊗	✓	☺	☺
slávnostný prejav	⊗	⊗	⊗	✓	☺
jazykové štýly	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
náučný štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
administratívny štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
publicistický štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
rečnícky štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
hovorový štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
umelecký štýl	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Sloh		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
slohové postupy		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	informačný	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	rozprávací	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	opisný	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	výkladový	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
úvaha	⊗	⊗	⊗	⊗	✓	
výklad	⊗	⊗	⊗	⊗	✓	
diskusia		✓	⊗	⊗	⊗	⊗
	argument, dokazovanie	⊗	✓	⊗	⊗	⊗
	protiargument	⊗	✓	⊗	⊗	⊗
dôkaz		⊗	✓	⊗	⊗	⊗
debata		✓	⊗	⊗	⊗	⊗
názor		⊗	⊗	⊗	⊗	⊗
odosielateľ/vysielateľ		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
prijímateľ		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
komunikačná situácia		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
efektívna komunikácia		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
asertívna komunikácia		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
dialóg		⊗	✓	⊗	⊗	⊗
projekt		⊗	✓	⊗	⊗	⊗
tabuľka		⊗	⊗	✓	⊗	⊗
	názov, hlavička, riadok, stĺpec	⊗	⊗	✓	⊗	⊗
graf		⊗	⊗	✓	⊗	⊗

Jazykoveda a národný jazyk		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
národný jazyk		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	spisovný jazyk	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	nárečia	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
jazykoveda		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o zvukovej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o významovej/lexikálnej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o tvarovej/morfologickej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
	náuka o skladobnej/syntactickej rovine jazyka	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

**Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy
1.– 4. ročník gymnázií s osemročným vzdelávacím štúdiom**

Slovenský jazyk a literatúra

Časť: literárna výchova

Poznámka:

⊗ označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch. ✓ označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom ročníku.

☞ označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje. **Tučné písmo** – pojmy už boli zavedené na 1. stupni.

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje sústavu *poznávacích a čitateľských kompetencií* a súbor *literárnovedných termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmito vzdelávacími štandardmi musia byť *povinne zaradené* do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike.

Súbor literárnovedných termínov obsahuje aj všetky literárnoteoretické pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica, na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa základnej školy.

Všeobecné pojmy	5.	6.	7.	8.	9.
	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník
autor – spisovateľ – poslucháč	☺	☺	☺	☺	☺
čitateľ – divák	☺	☺	☺	☺	☺
herec	✓	☺	☺	☺	☺
režisér	✓	☺	☺	☺	☺
scenárista	✓	☺	☺	☺	☺
dramaturg	✓	☺	☺	☺	☺
kniha	☺	☺	☺	☺	☺
knižnica	☺	☺	☺	☺	☺
časopis	☺	☺	☺	☺	☺
noviny	☺	☺	☺	☺	☺
rozhlas	☺	☺	☺	☺	☺
televízia	☺	☺	☺	☺	☺
film	☺	☺	☺	☺	☺
text	☺	☺	☺	☺	☺
ilustrácia	☺	☺	☺	☺	☺
scenár	✓	☺	☺	☺	☺
poézia	☺	☺	☺	☺	☺
próza	☺	☺	☺	☺	☺
divadelná hra	☺	☺	☺	☺	☺
bábkové divadlo	☺	☺	☺	☺	☺
bábka	☺	☺	☺	☺	☺
literatúra pre deti	☺	☺	☺	☺	☺
náučná literatúra	✓	☺	☺	☺	☺
encyklopédia	✓	☺	☺	☺	☺
umelecká literatúra	⊗	⊗	✓	☺	☺
dobrodružná literatúra	⊗	✓	☺	☺	☺
literatúra faktu	⊗	⊗	⊗	✓	☺
vedecko-fantastická literatúra	⊗	⊗	⊗	✓	☺
vedecko-populárna literatúra	⊗	⊗	⊗	✓	☺
humor	⊗	✓	☺	☺	☺

Literárne druhy	5.	6.	7.	8.	9.
	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník
epika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
dráma	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
lyrika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
prírodná lyrika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
ľúbostná lyrika	⊗	⊗	⊗	✓	☺
spoločenská lyrika	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
reflexívna lyrika	⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Literárne žánre		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
komiks		☹	☹	☹	☹	☹
bájka		☹	✓	☹	☹	☹
báseň		☹	✓	☹	☹	☹
pieseň		✓	☹	☹	☹	☹
	ľudová pieseň	☹	☹	☹	☹	☹
	populárna pieseň	⊗	✓	☹	☹	☹
hádanka		☹	☹	☹	☹	☹
vyčítanka		☹	☹	☹	☹	☹
príslovie		☹	✓	☹	☹	☹
porekadlo		☹	✓	☹	☹	☹
pranostika		☹	✓	☹	☹	☹
rozprávka		☹	☹	☹	☹	☹
	ľudová rozprávka	☹	☹	☹	☹	☹
	autorská rozprávka	☹	☹	☹	☹	☹
	televízna rozprávka	✓	☹	☹	☹	☹
	filmová rozprávka	✓	☹	☹	☹	☹
rozhlasová hra		⊗	⊗	✓	☹	☹
báj		⊗	✓	☹	☹	☹
legenda		✓	☹	☹	☹	☹
poviedka		⊗	✓	☹	☹	☹
modlitba		⊗	⊗	⊗	✓	☹
román		⊗	⊗	⊗	✓	☹
	detektívny román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	dobrodružný román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	biografický román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	historický román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	dievčenský román	⊗	⊗	⊗	✓	☹
	román vo forme denníka	⊗	⊗	⊗	✓	☹
povešť		☹	☹	☹	☹	☹
	ľudová povesť	✓	☹	☹	☹	☹
	autorská povesť	✓	☹	☹	☹	☹
balada		⊗	✓	☹	☹	☹
anekdota		⊗	✓	☹	☹	☹
aforizmus		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
tragédia		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
komédia		⊗	⊗	⊗	⊗	✓
činohra		⊗	⊗	⊗	⊗	✓

Štruktúra diela	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dej	☹	☹	☹	☹	☹
hlavná myšlienka	☹	☹	☹	☹	☹
téma	✓	☹	☹	☹	☹
literárna postava	☹	☹	☹	☹	☹
hlavná literárna postava	☹	☹	☹	☹	☹
vedľajšia literárna postava	☹	☹	☹	☹	☹
rozprávač	✓	☹	☹	☹	☹
spôsob rozprávania ja-rozprávanie – on-rozprávanie	⊗	✓	☹	☹	☹
kompozícia literárneho diela	⊗	✓	☹	☹	☹
vonkajšia kompozícia literárneho diela	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
nadpis	☹	☹	☹	☹	☹
odsek	☹	☹	☹	☹	☹
kapitola	☹	☹	☹	☹	☹
diel	⊗	⊗	⊗	✓	☹
verš	☹	☹	☹	☹	☹
strofa	☹	☹	☹	☹	☹
dejstvo	⊗	⊗	⊗	⊗	✓
vnútorná kompozícia literárneho diela	⊗	✓	☹	☹	☹
úvod	⊗	✓	☹	☹	☹
zápleтка	⊗	✓	☹	☹	☹
vyvrcholenie	⊗	✓	☹	☹	☹
obrat	⊗	✓	☹	☹	☹
rozuzlenie	⊗	✓	☹	☹	☹

Štylizácia textu	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dialóg	✓	☹	☹	☹	☹
monológ	⊗	⊗	✓	☹	☹
prírovnanie	☹	☹	☹	☹	☹
zdrobnenina	☹	☹	☹	☹	☹
personifikácia/zosobnenie	✓	☹	☹	☹	☹
metafora	⊗	⊗	☹	✓	☹
epiteton	✓	☹	☹	☹	☹
básnická otázka	⊗	⊗	⊗	✓	☹
nonsens	✓	☹	☹	☹	☹

Metrika	5 ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
rým	☹	☹	☹	☹	☹
zdužený	⊗	✓	☹	☹	☹
striedavý	⊗	✓	☹	☹	☹
obkročný	⊗	⊗	✓	☹	☹
prerývaný	⊗	⊗	✓	☹	☹
rytmus	✓	☹	☹	☹	☹
verš	⊗	✓	☹	☹	☹
voľný verš	⊗	⊗	✓	☹	☹
refrén	✓	☹	☹	☹	☹

Počet hodín v tematických celkoch

Jazyk a komunikácia - 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne

Tematický celok	Počet hodín
Sloh	26
Opakovanie učiva z 8. ročníka	8
Slovná zásoba	10
Zvuková stránka jazyka	6
Tvaroslovie	15
Skladba	16
Náuka o jazyku	9
Opakovanie učiva 9.ročníka	9

Spolu 99

Literatúra – 2 hodiny týždenne /66 hodín ročne

Tematický celok	Počet hodín
Poézia	22
Epika a epické žánre	30
Dramatické umenie	10
Opakovanie učiva 9.ročníka	4

Spolu 66

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Sloh	Rečnícky štýl
	Sloh	Úvaha
	Sloh	Úradný a štruktúrovaný životopis
	Slovná zásoba	Slová podľa citového zafarbenia
	Slovná zásoba	Obohacovanie slovnej zásoby
	Epika a epické žánre	Dramatizácia ukážky
	Epika a epické žánre	Porovnanie: kniha a film
Environmentálna výchova	Sloh	Výklad
	Sloh	Umelecký štýl
	Skladba	Súdržnosť textu
	Slovná zásoba	Slová podľa pôvodu
	Zvuková stránka jazyka	Výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu
	Poézia	Keď voda ľúbi – rozbor básne
Mediálna výchova	Sloh	Publicistický štýl
	Sloh	Hovorový štýl
	Náuka o jazyku	Práca s jazykovednými slovníkmi
	Poézia	Aforizmus
	Próza	Projekt
Multikultúrna výchova	Slovná zásoba	Slová podľa spisovnosti
	Náuka o jazyku	Národný jazyk
	Poézia	Štúrovskí básnici

	Epika a epické žánre	Ežo Vlkolínsky – rozbor diela
	Epika a epické žánre	Bedári – rozbor diela
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Sloh	Súkromný list
	Tvaroslovie	Opakovanie podstatných mien
	Epika a epické žánre	Mordovisko – rozbor diela
	Dramatické umenie	Rómeo a Júlia – rozbor diela
Ochrana života a zdravia	Slovná zásoba	Odborné slová
	Sloh	Opisný slohový postup
	Opakovanie učiva 9.ročníka	Opakovanie – tvaroslovie
	Epika a epické žánre	Dieťa zo smetiaka – rozbor diela

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimedialných programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitým rôznych foriem práce.

Metódy práce:

- výklad,
- motivačné metódy rozhovoru,
- reprodukčné i produktívne metódy upevňovania učiva,
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy,
- dramatizačné metódy,
- interaktívne metódy,
- heuristické metódy projektovej práce,
- problémová.

Formy práce:

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry,
- práca vo dvojici,
- frontálna výučba,
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediami, CD, časopisom a internetom.

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Základným dokumentom, ktorým sa budeme riadiť, sú Metodické pokyny na hodnotenie žiakov ZŠ č. 22/2011. V triedach, v ktorých je väčší počet žiakov zo SZP učiteľ prihliada na túto skutočnosť. Môže znížiť obsah učiva (maximálne 10 %), náročnosť písomných, kontrolných prác. Musí byť však zachovaný predpísaný tematický obsah.

Predmet v 9. ročníku je klasifikovaný.

Kritériá hodnotenia zisťujú či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Pri verbálnej forme sa zisťuje a hodnotí najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

Písomnou formou sa kontroluje a hodnotí osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém. Pri praktických aktivitách udeľujeme slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Preveruje sa úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom.

Harmonogram písomných prác

Ročník	Vstupný test	1.slohová práca	2.slohová práca	3.slohová práca	Výstupný test	Diktáty
9.	september	výklad	úvaha	-	jún	4

Klasifikačná stupnica pre diktáty

Počet chýb	Známka
0 – 1	1
2 – 3	2
4 – 7	3
8 – 10	4
11 – viac	5

Hodnotenie písomných prác

Percentuálna úspešnosť	Známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 55%	3
54% - 35%	4
34% - 0%	5

V žiackych ústnych i písomných prejavoch hodnotíme:

- obsahovú správnosť,
- myšlienkovú nadväznosť,
- výrazovú vecnosť, primeranosť, súvislosť a ucelenosť,
- gramatickú správnosť,
- výslovnosť,
- používanie suprasegmentálnych javov.

Žiacke slohové práce sú prácami komplexnej kontrolnej povahy, lebo preverujú slohovú i jazykovú úroveň a stupeň rozvoja myslenia. Preto i hodnotenie je náročné - dve známky vyjadrené slovne – výborný/výborný, výborný/chválitebný, Znamky vyjadrujú hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

Najväčšiu pozornosť učiteľ venuje oprave štylistických chýb (používaniu zbytočných a nepotrebných slov – ten, to, taký; nefunkčnému používaniu zámen ja, on; nadmernému používaniu spojky a, keď; mechanickému opakovaniu toho istého slova, dlhým súvetiam a chybám v slovoslede.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

autor/ka	učebnica
J. KRAJČOVIČOVÁ – J. KESSELOVÁ	Slovenský jazyk pre 9. ročník základnej školy
D. PETRIKOVÁ	Literárna výchova pre 9. ročník ZŠ
I. KRÁLIKOVÁ – M. LENDECKÁ	Hravá literatúra, PZ pre 9.. ročník ZŠ

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.